

PROIECTAREA DIDACTICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

EDIȚIA A IV-a

Cuvânt înainte	pag. 5
Argument	pag. 7
Plan de învățământ	pag. 11
Propuneri de activități opționale	pag. 13
Schemă orară	pag. 14
Educația limbajului	pag. 15
Activități matematice	pag. 74
Cunoașterea mediului	pag. 121
Educația pentru societate	pag. 151
Activități practice și elemente de activitate casnică	pag. 180
Educație muzicală	pag. 204
Educație plastică	pag. 232
Educație fizică	pag. 263
Anexe	pag. 295
Bibliografie	pag. 309
Listă de abrevieri	pag. 312

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÂNT

NIVEL PREȘCOLAR

Grădinițe cu program normal

Nr. crt.	Categoria de activități de învățare	Nivel I 3-5 ani Număr de activități / săptămână	Nivel II 5-6, 7 ani Număr de activități / săptămână
I.	Activități pe domenii experiențiale	7	10
A.	Activități de educație a limbajului	1	2
A.	Activități matematice	1	2
B.	Cunoașterea mediului	1	1
A.	Educație pentru societate	1	1
B.	Activități practice și elemente de activitate casnică	1	1
A.	Educație muzicală	> 1	1
B.	Educație plastică		1
A.	Educație fizică	1	1
II.	Jocuri și activități didactice alese	10	6
III.	Activități de dezvoltare personală	5	10
TOTAL		22	26

NIVEL PREȘCOLAR
Grădinițe cu program prelungit și săptămânal

Nr. crt.	Locul activității în programul zilnic	Categoria de activități de învățare	Nivel I 3-5 ani Număr de activități propuse	Nivel II 5-7 ani Număr de activități propuse
I.	Dimineața	Activități pe domenii experiențiale	+ 7	+ 10
A.	"	Activități de educație a limbajului	1	2
A.	"	Activități matematice	1	2
B.	"	Cunoașterea mediului	1	1
A.	"	Educație pentru societate	1	1
B.	"	Activități practice și elemente de activitate casnică	1	1
A.	"	Educație muzicală		1
B.	"	Educație plastică	> 1	1
A.	"	Educație fizică	1	1
II.	"	Jocuri și activități didactice alese	+ 10	+ 6
III.	"	Activități de dezvoltare personală	+ 5	+ 11
TOTAL			22	26

Nr. crt.	OPTIONALUL
1.	Literatură, creație literară Limbi moderne Folclor Limbi ale minorităților naționale
2	Matematică distractivă Prietenul meu, calculatorul Mari descoperiri Călătorii imaginare (geografice, în cosmos, în istorie) Ecologii Clubul curioșilor
3	Elemente de educație religioasă Educație pentru securitate personală Educație sanitară Cum circulăm Micul gospodar Să ne confecționăm singuri jucării Utilizarea aparaturii și unelțelor de uz casnic
4	Muzică vocală Micii instrumentiști Teatru / Teatru de păpuși Micii sculptori Pictură Tehnici de modelaj
5	Gimnastică ritmică Euritmie Mini-jocuri sportive Dansuri (dans clasic, dansuri populare, dans modern etc.)

SCHEMĂ ORARĂ PENTRU NIVELUL I (Model orientativ)

Luni	Martă	Miercuri	Joi	Vineri
Cunoașterea mediului	Educația limbajului Educație plastică	Activități matematice Educație fizică	Educație pentru societate (Activități practice și elemente de activitate casnică)	Educație muzicală

SCHEMĂ ORARĂ PENTRU NIVELUL II (Model orientativ)

Luni	Martă	Miercuri	Joi	Vineri
Cunoașterea mediului	Educația limbajului (lexic și comunicare)	Educația limbajului (gramatică și fonetică)	Activități matematice	Educația limbajului - extindere (comunicare scrisă)
Activități practice și elemente de activitate casnică	Educație plastică	Activități matematice Educație fizică	Educație pentru societate	Educație muzicală

COMPETENȚE GENERALE (incluse în obiectivele cadru):

- Dezvoltarea exprimării orale; înțelegerea și utilizarea corectă a semnificației și structurilor verbale orale;
- Educarea unei exprimări verbale corecte sub aspect fonetic, lexical și gramatical;
 - Dezvoltarea expresivității și creativității limbajului oral;
 - Dezvoltarea capacitatei de a înțelege și transmite intenții, gânduri, semnificații, mijlocite de limbajul scris;
 - Cultivarea și educarea sentimentelor de prețuire și dragostea față de frumusețea și armonia limbii române.

COMPETENȚE SINTEZĂ (incluse în obiectivele de referință):

- Participarea la activitățile de grup în calitate de vorbitor și de auditor;
- Utilizarea în vocabularul activ și pasiv a unor noțiuni și expresii însușite pe baza experienței personale în relația cu mediul educațional formal, nonformal și informal;
 - Receptarea conținutului unui text care i se citește sau i se povestește, înțelegând intuitiv caracteristicile compoziționale, expresive și estetice ale acestuia;
 - Înțelegerea și transmiterea mesajelor simple, reale sau imaginare, cu respectarea structurii narrative a unui text literar;
 - Perceperea și pronunțarea clară a tuturor sunetelor și grupurilor de sunete ale limbii române;
 - Intuirea și utilizarea unor structuri gramaticale (sintactice și morfologice) specifice limbii române;
 - Cunoașterea și înțelegerea tipăriturii (imagini și text) ca fiind purtătoare de semnificație (înțeles);
 - Cunoașterea și recunoașterea literelor alfabetului și a altor convenții ale limbajului scris (semne sau imagini), în vederea executării unor sarcini didactice date.
 - Utilizarea instrumentelor de scris (variate) și exersarea deprinderilor psihomotrice necesare pregăririi copilului pentru activitatea de scriere.

Cap. 1. Comunicare verbală:

A. Lexic, comunicare și expresivitate (*lexic* = vocabular + semantică; *comunicare* = logică + fluiditate ideatică + coerentă + claritate; *expresivitate* = articularea cuvintelor + respirație + accent + nuanțarea vocii + intonație)

- Lexic și comunicare:

- Cuvântul-noțiune ca purtător de semnificație ce denumește ființe, obiecte, fenomene, caracteristici ale acestora, acțiuni, relații socio-umane, sentimente, norme de comportare, etc.(cu grad mai mic sau mai mare de generalitate);
- Sensul propriu și sensul figurat al cuvintelor;
- Îmbogățirea vocabularului cu ajutorul afivelor (prefixul, sufixul);
- Flexibilizarea vocabularului cu ajutorul categoriilor lexicale (sinonime, antonime, omonime);
- Propoziții simple și dezvoltate, coerente, logice, purtătoare de mesaj;
- Algoritmul povestirii recunoscut și respectat în repovestire fără reveniri și omisiuni:
 - introducere
 - cuprins cu: expoziție, intrigă, punct culminant, deznodământ
 - încheiere

- Comunicare și expresivitate:

- Înlănțuirea logică a unor întâmplări reale sau imaginare, din viața personală sau din creații literare sau folclorice;
- Reproducerea unui text literar (liric, epic sau dramatic) cu respectarea: intonației, accentului, pauzelor, tonului, impuse de conținut;
- Susținerea unor conversații pe teme libere sau impuse, într-o exprimare logică, fluentă, armonioasă și nuanțată;
- Utilizarea uzuală a unor cuvinte și expresii cu valoare stilistică (epitete, comparații, personificări), în vocabularul activ;
- Transformarea vorbirii directe (dialogate) în vorbire indirectă și invers, în nararea unor fapte, evenimente, întâmplări.

B. Elemente de gramatică și fonetică:

Respect pentru Gramatică:

1. Sintaxa propoziției:

- Acord subiect – predicat
- Acord subiect – atribut
- Acord predicat – complement

2. Morfologie (clase și categorii gramaticale):

- Substantivul: gen, număr, caz;
- Adjectivul: - grade de comparație (pozitiv, comparativ, superlativ)

- acordul cu substantivul în gen, număr, caz;

- Pronumele: personal, de polițe, demonstrativ, posesiv, relativ-interrogativ;

- Numeralul: ordinal și cardinal;

- Verbul: 1.modul – indicativ, condițional optativ, conjunctiv, imperativ, participiu, gerunziu;

2.timpul – trecut, prezent, viitor;

3.persoana - I, a II-a, a III-a, singular și plural;

- Articolul: hotărât, nehotărât, genitival;

- Adverbul: de loc, de timp, de mod;

- Prepoziția;

- Conjuncția;

- Interjecția

- Fonetică:

1. Sunetele și grupurile de sunete ale limbii române

(discriminare auditivă, pronunțare corectă):

- Vocale;

- Consoane;

- Grupuri vocalice (diftongi, triftongi);

- Grupuri consonantice (formate din 2-3 consoane).

2. Metoda fonetică analitico-sintetică:

Analiza și sinteza fonetică

- Analiza și sinteza lexicală a propoziției (cu două, trei sau mai multe cuvinte);
- Analiza și sinteza fonetică a cuvântului (cu una, două sau mai multe silabe);
- Analiza și sinteza fonologică a sunetelor limbii române.

Cap. 2. Comunicare scrisă:

- Imprimatul (imagine și scris) – intuire, percepție dirijată, operare cu imprimatul;

- Tehnici pictografice (cu penson):

- tehnica alunecării
 - alunecarea mare * (**)
 - alunecarea mică **
 - alunecarea în curbe închise și deschise * (**)
 - înaintarea mare în bucle, arcade și linii drepte, în diferite direcții (sus, jos, stânga, dreapta) * (**)
 - înaintarea mică în bucle, arcade și linii drepte, în diferite direcții (sus, jos, stânga, dreapta) **
- tehnica înaintării

Tehnici scriptografice (creion, carioca etc.):

- tehnica alunecării
 - alunecarea mare * (**)
 - alunecarea mică **
 - alunecarea în curbe închise și deschise * (**)
 - înaintarea mare în bucle, arcade și linii drepte, în diferite direcții (sus, jos, stânga, dreapta) * (**)
 - înaintarea mică în bucle, arcade și linii drepte, în diferite direcții (sus, jos, stânga, dreapta) **
- tehnica înaintării
- tehnica hașurării
 - umplerea spațiului prin redarea repetată de linii continue * (**)

- Trasarea propriu-zisă a semnelor grafice:

- linii drepte: orizontală; verticală; oblică spre stânga; oblică spre dreapta
 - segmentul de linie: dreaptă orizontală; dreaptă verticală; dreaptă oblică spre stânga; dreaptă oblică spre dreapta

- punctul
- linia frântă
 - linia curbă - închisă (cerc, oval)
 - deschisă (spirale)
 - linia ondulată
 - zaua
 - bucla
 - nodul
 - bastonașul - cu întorsătura în sus (în jos), legate
- combinații - de linii drepte, orizontale și verticale
 - segmente de linii drepte, orizontale și verticale
 - linii orizontale și linii frânte
 - linii verticale și linii frânte
 - linii orizontale și oblice
 - linii oblice și ovalul
 - bastonașe cu întorsătura în sus (în jos)
 - linia oblică, bastonașul și punctul
 - linia oblică, bastonașul și linia frântă
 - linia oblică, bastonașul legate cu întorsătura în jos
 - linia oblică, bastonașul pe suprarând și linia orizontală
 - linia oblică, ovalul, bastonașul
- linia oblică, jumătate de oval
 - jumătate de oval spre stânga, jumătate de oval spre dreapta, segmentul de linie orizontală
 - segmentul de linie oblică, segmentul de linie verticală și zaua
 - bucle mari și mici
 - bucle și zale, zale și bucle
 - bucla și nodul
 - nodul și zaua, zaua și nodul

NOTĂ:

- * - grupa mică (3 – 4) ani
- ** - grupa mijlocie (4 – 5) ani

- la grupa mare se repetă conținuturile de la nivelul I, apoi se lucrează (conform planificării) toate liniile drepte;
 - la grupa pregătitore se repetă toate liniile drepte, apoi se lucrează toate combinațiile exemplificate
- extinderea este propusă, NU obligatorie!

PROIECTAREA SINETICĂ (ANUALĂ)

CAPITOLUL	GRUPA MICĂ				GRUPA MIJLOCIE				GRUPA MARE				GRUPA PREGĂTITOARE		
	AN	I	II	AN	I	II	AN	I	II	AN	I	II	AN	I	II
Evaluări inițiale	2	2	-	2	2	-	6	6	-	6	6	-	6	6	-
1. Comunicare verbală															
A. Lexic și expresivitate															
- lexic și comunicare	8	4	4	10	4	6	18	8	10	17	8	9			
- comunicare și expresivitate	7	2	5	9	2	7	13	4	9	14	4	10			
B. Gramatică și fonetică															
- gramatică	7	3	4	9	3	6	17	9	8	13	12	1			
- fonetică	9	3	6	3	3	-	14	3	11	18	-	18			
2. Comunicare scrisă (extindere)	-	-	-	-	-	-	31	12	19	31	12	19			
Evaluări finale	1	-	1	1	-	1	3	-	3	3	-	3			
TOTAL	34	14	20	34	14	20	102	42	60	102	42	60			